

Aan: Stuurgroep
Samenwerkingsverband passend onderwijs VO-VSO-MBO Helmond-Peelland i.o.
Van: DB
Datum: 25 oktober 2012

Onderwerp: Deelname experiment Passend onderwijs

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de beschrijving Experiment versnelde invoering passend onderwijs in schooljaar 2013-2014;
2. In te stemmen met aanmelding voor deelname aan het experiment bij OCW;
3. In te stemmen met voorbereidingen die nodig zijn om het experiment te doen slagen.

Inleiding

Samenwerkingsverbanden in het hele land hebben laten weten dat ze het betreuren dat het Rijk de invoering van de Wet passend onderwijs met een jaar heeft opgeschort. Deze signalen waren voor het Ministerie van OCW aanleiding om te starten met een Experiment Passend onderwijs. Dit experiment is een samenwerking van de Evaluatiecommissie passend onderwijs (Ecpo), het Ministerie van OCW en DUO. Deelname aan het experiment betekent voor het betreffende samenwerkingsverband dat het een jaar eerder dan de formele invoering zo veel mogelijk gaat werken volgens de regels van de Wet passend onderwijs: er wordt zo dicht mogelijk aangesloten bij het overgangsjaar zoals dat in de wet vastligt. Dus: zorgplicht, vervallen landelijke indicatie en budgettering gelijk aan overgangsjaar. Doel van het experiment is kennis en ervaring op te doen met de voorbereidingen op en de invoering van passend onderwijs.

Beleidsmatige context

De Wet passend onderwijs gaat per 1 augustus 2013 van kracht. De periode van 1 augustus 2013 tot 1 augustus 2014 is een overgangsjaar. Het samenwerkingsverband passend onderwijs VO-VSO-MBO Helmond-Peelland heeft al eerder het besluit genomen vanaf schooljaar 2013-2014 niet meer met een zorgplan maar met een ondersteuningsplan te gaan werken. Dit is een jaar eerder dan wettelijk verplicht. De bestuurlijke inrichting van het samenwerkingsverband (statuten en Brinnummer), inrichting ondersteuningsplanraad (medezeggenschap) en inrichting toelatingscommissie (PCL passend onderwijs) staan in de startblokken en zouden binnenkort feitelijk kunnen functioneren. Het experiment biedt een uitgelezen kans om in de theoretische modellen in praktijk om te zetten.

Beoogd effect en/ of resultaat

Versneld beginnen met kinderen thuisnabij en passend onderwijs te bieden.

Argumenten

- 2.1 *Ons samenwerkingsverband heeft een grote vereveningsopgave.* Door een jaar eerder dan wettelijk verplicht de Wet passend onderwijs toe te passen in ons samenwerkingsverband, kunnen we de vereveningsproblematiek per direct aanpakken.
- 2.2 *Succes of niet: we hebben het in eigen hand.* Als samenwerkingsverband kunnen we op basis van onze eigen criteria indicaties afgeven voor plaatsing in het VSO. Het rec registreert deze. Dit betekent dat we niet afhankelijk zijn van wat het rec doet maar zelf bepalen hoeveel kinderen we als samenwerkingsverband laten toestromen in het VSO.
- 2.3 *Maximaal inzetten op kwaliteitszorg.* Door mee te doen aan het experiment, zal het ook tot de mogelijkheden behoren het onderdeel Inspectieverantwoording /kwaliteitszorg bij het experiment te betrekken waardoor we als samenwerkingsverband hierin ervaring opdoen.
- 3.1 *Een goed begin is het halve werk.* Om goed beslagen ten ijs te komen is het van groot belang dat het samenwerkingsverband, de scholen en alle betrokkenen de gelegenheid krijgen zich voor te bereiden.
- 3.2 *Expertise en deskundigheid voorhanden.* Het rec zal voor ons als experimenterend samenwerkingsverband geen indicaties VSO afgeven maar slechts registreren. Ondanks het feit dat deze werkzaamheden voor het rec wegvallen, behoudt ze wel de volledige bekostiging. De kans is groot dat het rec bereid is de "bespaarde" tijd in te zetten voor ons samenwerkingsverband.
- 3.3 *Metten is weten.* Samenwerkingsverbanden die meedoen aan het experiment van het Ministerie van OCW zijn verplicht mee te werken aan een evaluatie. Door de monitoring van de experimenten zullen invoeringsproblemen snel worden ontdekt en kunnen worden opgelost. DUO, Ecpo en OCW werken tijdens het experiment nauw samen met betrokken samenwerkingsverbanden.

Kanttekeningen

- 2.1 *Experiment vraagt veel tijd, energie en inzet van alle betrokkenen bij het samenwerkingsverband.* Door een jaar eerder dan wettelijk verplicht de Wet passend onderwijs toe te passen in ons samenwerkingsverband, zal er een beroep gedaan worden op flexibiliteit en inzet van scholen, besturen, personeel. Er zullen extra administratieve lasten op ons afkomen én het vraagt bijzonder veel van de communicatie tussen alle betrokkenen: snel reageren, afwijkingen, onvoorziene situaties. Daartegenover staat echter dat deze versnelde invoering kan bijdragen aan een samenwerkingsverband dat haar naam eer aandoet en het *samen werken* serieus neemt. Daarnaast heeft ons samenwerkingsverband wat personele ruimte omdat het beschikt over inzet en deskundigheid van een adviseur die tot half mei 2013 beschikbaar is.
- 2.2 *Als één iemand niet wil, dan gaat het niet door.* Voorwaarde voor deelname is dat alle besturen die in het rec participeren akkoord moeten gaan met deelname aan het experiment.

Middelen

Financiën

Aan deelname zijn geen kosten of subsidies verbonden.

Personeel

Geen personele consequenties.

Communicatie

Vanuit het samenwerkingsverband zal aandacht voor communicatie zijn door middel van een nieuwsbrief naar alle geïnteresseerden waarin over de voortgang wordt gecommuniceerd. Alle betrokkenen dragen positief en proactief uit dat het samenwerkingsverband meedoet aan het experiment.

Vervolgstappen

Voor 1 december aanmelden bij het ministerie van OCW.

Uiterlijk 1 maart 2013 is ons samenwerkingsverband ingericht en voldoen we aan de voorwaarden in het Programma van Eisen Samenwerkingsverband.

Uiterlijk 1 mei 2013 is het ondersteuningsplan met de gemeenten besproken én door de ondersteuningsplanraad en de inspectie goedgekeurd.

BIJLAGEN:

Beschrijving experiment versnelde invoering passend onderwijs in schooljaar 2013-2014.

Vastgesteld door Stuurgroep op 5 november 2012

BIJLAGE: Beschrijving experiment versnelde invoering passend onderwijs in schooljaar 2013 - 2014

1 Aanleiding

Met het wetsvoorstel passend onderwijs wijzigt vanaf het schooljaar 2014-2015 de organisatie en bekostiging van de extra ondersteuning van leerlingen in het funderend onderwijs.

Zo verdwijnen 'rugzakken' en zijn de schoolbesturen ervoor verantwoordelijk dat elke leerling een passend aanbod in het onderwijs krijgt met daarbij horende ondersteuning, de zogenaamde zorgplicht. De landelijke indicering van leerlingen met ondersteuningsbehoefte wordt ook afgeschaft. Samenwerkingsverbanden (swv-en) gaan de toewijzing van extra ondersteuning aan leerlingen en de verwijzing naar het (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) zelf organiseren.

Ter voorbereiding daarop worden door schoolbesturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs gevormd en worden er ondersteuningsplannen vastgesteld.

Na het besluit om een jaar extra te nemen voor de voorbereiding op de invoering van passend onderwijs heeft een aantal swv-en aangegeven dat men niet zo lang wil wachten met het invoeren van passend onderwijs en het opdoen van ervaring met het nieuwe systeem. Men start liever in schooljaar 2013-2014 (oorspronkelijke invoeringsdatum) met de nieuwe aanpak op experimentbasis.

2 Waarom een versnelde start

De versnelde invoering van passend onderwijs maakt het mogelijk om kennis en ervaring op te doen met de voorbereidingen op- en de invoering van passend onderwijs. Onderzocht wordt hoe de verschillende betrokkenen de veranderingen ervaren (1) en hoe samenwerkingsverbanden de ondersteuning van leerlingen op een andere wijze organiseren. (2). Daarbij kunnen mogelijke invoeringsproblemen worden gedetecteerd en opgelost voordat de landelijke invoering start (3). De bedoeling is om voorbeelden te verzamelen die bij de landelijke invoering kunnen worden gebruikt.

De vragen zijn:

1. Wat zijn de consequenties van de invoering van passend onderwijs voor de processen binnen het nieuwe swv: hoe verloopt het proces rondom het opgestelde ondersteuningsplan (van theorie naar praktijk), wat zijn de ervaringen met het opstellen van de ontwikkelingsperspectieven, het definiëren en toepassen van de toelaatbaarheid tot het (v)so etc.
Wat zijn de ervaringen met de organisatie van passend onderwijs (swv, scholen, gemeenten, DUO, OCW). Zijn er ervaringen (positief en negatief) die niet waren voorzien en dus niet vooraf waren beschreven.

2. Wat loopt er anders dan voorheen voor betrokkenen (school, docent, leerling, ouder)?
Wat zijn de veranderingen voor ouders of docenten?
3. Hoe is de communicatie in het experiment verlopen? Is aan leerlingen, docenten en ouders duidelijk gemaakt wat er gaat veranderen? Hebben ze het idee dat ze hier voldoende bij betrokken zijn geweest? Zijn ze goed voorgelicht over wat ze te wachten stond? Weten ze hoe het nieuwe systeem werkt en zo nee, welke vragen leven er nog in het bijzonder?

Om antwoord te kunnen geven op al deze vragen zal het experiment gedurende de looptijd worden geëvalueerd. De evaluatie wordt uitgevoerd door de ECPO.

3. *Afweging*

Deelname aan een experiment is heel leuk, maar het kost ook (veel) tijd (en energie) van swv-en, besturen en scholen. De swv-en hebben weinig tijd om het experiment voor te bereiden, het experiment vraagt extra personele inzet, er kan een tijdelijke verhoging zijn van de administratieve lasten door bijvoorbeeld de extra bevraging in het kader van de evaluatie, etc.. Het goed informeren van alle betrokkenen is belangrijk en er moet tijdens het experiment snel gereageerd worden op onvoorziene omstandigheden, afwijkingen en ongewenste situaties.

4 *Het experiment*

Voor de invulling van het experiment is er gekozen voor een scenario, waarbij zo dicht mogelijk wordt aangesloten bij het overgangsjaar zoals dat in de wet vastligt. Daar waar wordt afgeweken van het overgangsjaar is dat omdat het anders niet uitvoerbaar is voor DUO.

Dat betekent dat de zorgplicht wordt ingevoerd, de landelijke indicatie vervalt en de budgettering gelijk is aan die van het overgangsjaar. De geldstroom van de lgf wordt omgelegd van de scholen naar het samenwerkingsverband.

Zorgplicht/verwijzing:

- De zorgplicht geldt voor het experimenterend swv vanaf 01-08-2013.
- Een experimenterend swv geeft op basis van eigen criteria indicaties (tlv's) af voor plaatsing in het (v)so. Deze indicaties worden vervolgens geregistreerd door het rec (cvi). Dit gebeurt op verzoek van het swv en voor de onderwijssoort die door het swv wordt opgegeven. Het betreft:
 - leerlingen die zich bevinden op de reguliere scholen die deelnemen aan het experiment, maar voor wie plaatsing in het (v)so toch noodzakelijk blijkt.
 - leerlingen die deelnemen aan het (v)so, van wie de cvi-indicatie verloopt, en die woonachtig zijn in het gebied van het experimenterend swv.

- nieuwe leerlingen die zich melden bij één van de aan het experiment deelnemende reguliere scholen en voor wie plaatsing in het (v)so noodzakelijk is.

- nieuwe leerlingen die zich direct melden bij het (v)so en die wonen in het gebied van het experimenterend swv.

- Daarnaast draagt het swv zorg voor de extra ondersteuning voor de leerlingen op de reguliere scholen binnen het swv. Dit wordt niet apart geregistreerd (in tegenstelling tot de huidige rugzakken). Het swv verdeelt zelf de bijbehorende middelen voor deze extra ondersteuning. Hiervoor staat het swv immers het rugzakbudget ter beschikking (in ieder geval het reguliere deel, en bij 'opting out' ook het ab-deel).
- De indicaties voor toelating tot het (v)so die door experimenterende swv worden afgegeven zijn gelijkwaardig aan de beschikkingen van de cvi's. Dat betekent dat leerlingen van het swv, die gedurende het experimenteerjaar een indicatie voor het (v)so hebben ontvangen, bij alle scholen voor (v)so toelaatbaar zijn (dus ook buiten het experimenterende swv).
- De cvi-indicatie van rugzakleerlingen op de reguliere scholen in het experimenterend swv is niet meer van toepassing. Dit geldt dus ook voor leerlingen die instromen in één van de reguliere scholen die deelnemen in het swv en die op hun vorige school een rugzak hadden. Deze leerlingen moeten een passend aanbod krijgen, al dan niet met extra ondersteuning.
- Het experimenterende swv betaalt in het nieuwe stelsel voor de leerlingen die door hen zijn verwezen naar het (v)so.
- Daarom houdt zowel het experimenterend swv als het rec een registratie bij van de leerlingen die in 2013-2014 verwezen zijn naar het (v)so. Het swv draagt er zorg voor dat deze leerlingen zodra dit mogelijk is (vanaf 01-08-2014) worden geregistreerd met een tl. Deze registratie dient gereed te zijn voor 1-10-2014. Doordat zowel het rec als het experimenterend swv een registratie hebben is externe controle mogelijk.
- Indien een leerling die extra ondersteuning nodig heeft en deelneemt aan het reguliere onderwijs verhuist en daardoor onderwijs gaat volgen op een reguliere school buiten het experiment, kan hij op die school een rugzak aanvragen conform de landelijke cvi criteria. Andersom geldt dat de rugzak komt te vervallen en de zorgplicht ingaat zodra de leerling 'van buiten het swv' deel gaat nemen op één van de scholen binnen het swv.

Bekostiging:

- In het schooljaar 2013-2014 wordt de hoogte van het budget voor zware ondersteuning voor het swv bepaald op de wijze waarop dit in 2014-2015 zou gebeuren. Dit betekent dat het reguliere deel van de leerlinggebonden financiering aan het swv ter beschikking wordt gesteld. Deze overgangsbekostiging wordt voor twee jaar gehanteerd. Het aantal rugzakken per 1 oktober 2012 is de (bevroren) basis voor de bekostiging in het experimenterende swv voor de schooljaren 2013-2014 en 2014-2015. De stand op 1-10-2012 wordt definitief vastgesteld op 1-2-2013.
- In 2014-2015 hebben de swv-en de mogelijkheid om te kiezen voor 'opting out'. In dat geval wordt ook het ab-deel van de rugzakken overgemaakt aan het samenwerkingsverband. Om een optimale leerervaring te hebben, is het wenselijk dat een experimenterend swv gebruik maakt van 'opting out'. Op die manier krijgt het samenwerkingsverband dat experimenteert al in 2013-2014 de beschikking over zowel

het reguliere als het ab-deel van de rugzakken. De voorwaarde voor 'opting out' is dat alle betrokken (v)so besturen (in dit geval de besturen van wie de scholen op 1-10-2012 ambulante begeleiding leverden aan de scholen in het swv) en de vakorganisaties akkoord¹ zijn. Voor 1 mei 2013 moet het akkoord van deze organisaties er zijn.

- De bekostiging (prijzen) van de (v)so scholen verandert niet: er wordt gebruik gemaakt van de beschikbare prijzen die nu horen bij de onderwijssoorten.
- Het budget voor p&a beleid voor de (v)so scholen zal in het experimenteerjaar en het overgangsjaar zoals gebruikelijk worden vastgesteld op 1-10 T-1. Dat betekent dat de (v)so scholen die ab-leerlingen uit het experimenterend swv begeleiden, in schooljaar 2014-2015 te maken krijgen met een lager p&a budget dan gebruikelijk. Er worden immers door de reguliere scholen binnen het experiment geen rugzakken meer gemeld die geldig zijn op 1-10-2013. De aan het experiment deelnemende (v)so-scholen zullen dus een lager aantal ambulante begeleidde leerlingen op kunnen geven.
- De bekostiging van de rec's blijft volledig in stand. Deze middelen gaan in 2013-2014 nog niet naar het experimenterende swv omdat de rec's werkzaam zijn voor grotere gebieden dan het experimenterende swv en daarom in schooljaar 2013-2014 nog in stand moeten blijven.
- De middelen voor lichte ondersteuning binnen het po kunnen in het experiment worden meegenomen indien alle scholen binnen het oude swv ook binnen het nieuwe swv vallen en er alleen sprake is van één of meer sbo's die alleen deelnemen aan het experimenterende samenwerkingsverband.
- De middelen voor de lichte ondersteuning in het vo kunnen worden meegenomen indien het nieuwe swv exact overlapt met één of meerdere oude swv-en. Een kleine afwijking hiervan (bijvoorbeeld als een enkele vestiging gebruik maakt van de diensten van een ander nieuw samenwerkingsverband), kan door DUO worden ondersteund, indien deze vestiging per 1/8/2013 overstapt naar een ander 'oud' samenwerkingsverband. De oude situatie moet per 1/8/2013 worden afgesloten in BRIN.
- In het schooljaar 2014-2015 valt het swv in bekostiging en regelgeving in bijna hetzelfde regime als wanneer het niet aan het experiment had deelgenomen. Er is dus bij aan het experiment deelnemende swv sprake van een extra overgangsjaar. Enige uitzondering is dat de stand van de rugzakken op 1-10-2012 bepalend is voor betaling in schooljaar 2014-2015 in plaats van de stand van de rugzakken op 1-10-2013, aangezien op 1-10-2013 in de experimenterende swv de rugzakindicatie niet meer bestaat

Veranderingen ten opzichte van landelijke invoering:

Partij	Verandering n.a.v. experiment
rec	De cvi geeft minder indicaties af o.b.v. landelijke criteria (voor het experimenterend swv wordt niet meer o.b.v. landelijke criteria geïndiceerd). Geven indicaties af op basis van verwijzingen (tlv's) van het

¹ Het gaat hierbij om overleg met de vakorganisaties conform de vigerende regels van het overlegbesluit van de desbetreffende sector (po en vo).

	<p>experimenterend samenwerkingsverband.</p> <p>De verwijzingen van het experimenterend swv naar het (v)so worden herkenbaar geregistreerd (in cvi-net). Hierover zullen werkafspraken gemaakt moeten worden met het experimenterend swv.</p> <p>NB: Voor het verkrijgen van middelen voor extra ondersteuning in het reguliere onderwijs binnen het experiment is geen registratie in cvi-net nodig.</p>
Reguliere school	<p>Krijgt geen rugzakjes meer uitbetaald vanuit DUO.</p> <p>Stopt een jaar eerder met het registeren van nieuwe rugzakjes in BRON.</p> <p>Indien extra ondersteuning nodig is, wordt dit via het swv geregeld/betaald.</p> <p>Zorgplicht is van toepassing per 1/8/2013: er moet een passend aanbod worden gedaan.</p> <p>Verwijzing naar het (v)so gaat via het swv en niet meer via het rec.</p> <p>Moeten een jaar eerder aan de slag met de afspraken die in het ondersteuningsplan van het experimenterend samenwerkingsverband worden gemaakt.</p> <p>Zorgen er voor dat alle op 1-10-2012 geldige rugzakjes voor 1-2-2013 bij DUO volledig en juist zijn geregistreerd.</p>
swv	<p>Draagt zorg voor een dekkend aanbod aan voorzieningen.</p> <p>Draagt zorg voor de toewijzing van extra ondersteuning / verwijzing naar het (v)so.</p> <p>Verdeelt de beschikbare middelen.</p> <p>Draagt zorg voor een tijdige communicatie naar o.a. ouders en scholen over dit experiment.</p> <p>Zorgt voor een registratie van afgegeven verwijzingen naar het (v)so.</p> <p>Borgt dat voor 1-8-2014 afgegeven verwijzingen naar het (v)so voor 1-10-2014 als tlv worden geregistreerd in BRON met als ingangsdatum 1-8-2014.</p>
Ouder/leerling	<p>Verliezen huidige cvi-indicatie indien het een rugzakleerling betreft: hiervoor komt de zorgplicht terug.</p> <p>Houden, indien de leerling deelneemt aan het (v)so, het recht om tot 2 jaar na invoering van passend onderwijs te blijven deelnemen aan het (v)so.</p>

Voor alle partijen geldt dat zij een actieve bijdrage dienen te leveren aan het verzamelen van informatie die van toegevoegde waarde is voor een succesvolle brede invoering van passend onderwijs. Hiertoe zullen zij dienen samen te werken met OCW, DUO, Inspectie en ECPO.

5 *De voorwaarden voor deelname aan het experiment*

- Uiterlijk op 1 november 2012 geeft het swv aan OCW door dat men de intentie heeft om deel te nemen aan het experiment.
- Het samenwerkingsverband meldt zich uiterlijk 1 december 2012 aan voor deelname aan het experiment bij OCW, en geeft aan dat men aan de slag gaat met de voorbereidingen die daarvoor nodig zijn.
- Voor 1 maart 2013 is het nieuwe swv passend onderwijs ingericht en is voldaan aan de voorwaarden in het Programma van Eisen Samenwerkingsverband (hierin staat welke gegevens en documenten moeten worden aangeleverd voor het registreren van het swv in Brin). Alle besturen, die in het swv participeren, en de rec's moeten hebben ingestemd met de deelname aan het experiment: een experiment is alleen mogelijk indien een experimenterend samenwerkingsverband in volle omvang deelneemt. Deelname met een deel van de scholen is niet mogelijk.
- Voor 1 mei 2013 is het ondersteuningsplan van het swv met de gemeenten besproken en door de ondersteuningsplanraad en door de inspectie goedgekeurd. Indien gekozen wordt voor 'opting out', moet dat ook voor 1 mei bekend zijn (inclusief het akkoord van betrokkenen) en indien men alsnog liever niet wil deelnemen aan het experiment is 1 mei uiterlijk het moment om 'uit te stappen'.
- Zowel het swv als het rec houden een registratie bij van de leerlingen die in het experimenteerjaar (2013-2014) naar het (v)so worden verwezen op basis van de 'eigen criteria'. De desbetreffende leerlingen krijgen zodra dat mogelijk is (vanaf 01-08-2014) een tlv en deze wordt geregistreerd in Bron. De uiterste datum waarop deze registratie gereed moet zijn is 1-10-2014.

Deelname aan het experiment betekent dus dat op 1 maart 2013 de bestuurlijke inrichting van het swv gereed is, dat op 1 mei 2013 het ondersteuningsplan opgeleverd is aan de inspectie en dat, ingeval er sprake is van 'opting out', op 1 mei 2013 alle voorbereidende maatregelen zijn gerealiseerd.